
OBSAH

Předmluva	9
1. Základy vysokoškolské pedagogiky	11
1.1 Strategie vysokoškolského vzdělávání a výuky	12
1.1.1 <i>Strategie vysokoškolského vzdělávání na mezinárodní a evropské úrovni</i>	13
1.1.2 <i>Strategie vysokoškolského vzdělávání na národní úrovni ...</i>	14
1.1.3 <i>Strategie vysokoškolské výuky na úrovni vysoké školy</i>	18
1.1.4 <i>Strategie výuky na vysoké škole s ohledem na typy studentů</i>	19
1.2 Obsah vzdělávání a jeho transformace	22
1.3 Výchovně-vzdělávací cíl	24
1.4 Didaktické prostředky ve vysokoškolské výuce	25
2. Základy psychologie pro vysokoškolské pedagogy	34
2.1 Psychologie osobnosti	34
2.1.1 <i>Vymezení osobnosti</i>	34
2.1.2 <i>Činitelé působící na rozvoj osobnosti</i>	35
2.1.3 <i>Struktura osobnosti</i>	35
2.1.4 <i>Dynamika – motivace osobnosti</i>	41
2.2 Psychologické principy sociální komunikace	42
2.2.1 <i>Co je sociální komunikace</i>	42
2.2.2 <i>Proč komunikujeme?</i>	43
2.2.3 <i>Složky komunikačního procesu</i>	44
2.2.4 <i>Bariéry efektivní komunikace</i>	47
2.2.5 <i>Komunikační kontinuum</i>	49
2.3 Transakční analýza – osobnostní a komunikační teorie	51
2.3.1 <i>Egostavy</i>	51
2.3.2 <i>Transakce</i>	53
2.3.3 <i>Hry</i>	53
2.3.4 <i>Životní pozice</i>	54

2.4	Řešení zátěžových situací	55
2.4.1	<i>Pojem stres</i>	55
2.4.2	<i>Psychická odolnost</i>	63
2.4.3	<i>Zdroje odolnosti v prostředí</i>	71
3.	Profesní standard vysokoškolského učitele	73
3.1	Trendy a strategie reformem	73
3.2	Model profesního rozvoje	74
3.3	Profesní standard	76
3.4	Profesní příprava	80
4.	Rozvoj dovedností v pedagogické komunikaci	81
4.1	Komunikativní kompetence vysokoškolského učitele a její funkce	82
4.1.1	<i>Funkce komunikativní kompetence v práci vysokoškolského učitele</i>	83
4.1.2	<i>Obecné schéma vývoje komunikativní kompetence vysokoškolského učitele</i>	83
4.1.3	<i>Hodnocení komunikativní kompetence vysokoškolského učitele</i>	84
4.1.4	<i>Moderní pedagogická komunikace – přechod k humanizujícím formám komunikace na vysokých školách</i>	86
4.2	Využívání prostředků verbální a nonverbální komunikace	88
4.3	Zásady příprav a realizace prezentace s podporou prezentačního programu	92
4.3.1	<i>Výběr vhodných technických prostředků (didaktické techniky) a technologie jejich využívání</i>	92
5.	Psychické zvláštnosti vysokoškolských studentů	96
5.1	Rozdělení vysokoškolských studentů	96
5.2	Psychická charakteristika adolescentů	101
5.3	Psychická charakteristika mladších dospělých	104
5.4	Psychická charakteristika středních dospělých	110
5.5	Psychická charakteristika starších dospělých	113
5.6	Současní vysokoškolští studenti	117
5.7	Role vysokoškolských studentů	119

6. Výuka studentů se speciálními vzdělávacími potřebami	121
6.1 Postavení současné speciální pedagogiky	121
6.2 Struktura referenčního pole speciální pedagogiky v akademickém prostředí	123
6.3 Vysokoškolská speciální pedagogika	124
6.4 Pedagogická charakteristika vysokoškolského studenta se speciálními potřebami, jež vznikly v důsledku zrakového postižení	125
6.5 Vysokoškolský student se sluchovým postižením	130
6.6 Vysokoškolský student se specifickými poruchami učení	136
6.7 Vysokoškolský student s omezením hybnosti, tělesným postižením, chronickým onemocněním a oslabením	140
6.8 Vysokoškolský student s narušenou komunikační schopností . .	141
6.9 Podpora vysokoškolských studentů se speciálními potřebami – důležitý úkol do budoucna	142
7. Didaktická technika a informační technologie	144
7.1 Materiální didaktické prostředky	144
7.2 Učební pomůcky	148
7.3 Didaktická technika	152
7.4 Technické výukové prostory a účelová zařízení	157
7.5 Informační a komunikační technologie ve vzdělávání	158
7.5.1 <i>Digitální generace studentů</i>	159
7.5.2 <i>Osobní vzdělávací prostředí</i>	160
7.5.3 <i>Internet jako prostředí pro vzdělávání</i>	161
7.5.4 <i>E-vzdělávání</i>	164
7.5.5 <i>E-learning</i>	167
7.5.6 <i>M-learning</i>	172
7.5.7 <i>Web 2.0</i>	173
7.5.8 <i>RSS</i>	179
7.5.9 <i>Podcasting</i>	180
7.5.10 <i>Multimédia</i>	180
7.5.11 <i>Blogy</i>	181
7.5.12 <i>Wiki systémy</i>	183
7.5.13 <i>Věrohodnost digitálních zdrojů</i>	184
7.5.14 <i>Ochrana duševního vlastnictví digitálních zdrojů</i>	186
7.5.15 <i>Licencování digitálních zdrojů</i>	191

8. Evaluace ve vzdělávání, hodnocení výsledků výuky	194
8.1 Evaluace ve vzdělávání	194
8.1.1 <i>Systém evaluace vzdělávacího procesu na ČZU v Praze</i> ..	194
8.2 Metodika zjišťování výsledků vzdělávání	203
8.2.1 <i>Ústní examinace</i>	207
8.2.2 <i>Písemné zjišťování výsledků ve vzdělávání – didaktické testy</i>	208
9. Vybrané aspekty vzdělávání na vysoké škole	226
9.1 Pedagogická role a styl učitele a studenta na vysoké škole	226
9.2 Úspěšnost studenta a hodnocení výsledků studia	230
9.3 Sebereflexe učitele	233
9.4 Efektivita vzdělávání	235
Literatura	240
Rejstřík	249